

LA PACDEFENDANTO

N-o.57. NEREGULA INFORMA CIRKULERO POR ĈEĤOSLOVAKIO Oktobro 1956

TUTŝTATA ESPERANTISTA KONFERENC O

LA 20-21.DE OKTOBRO 1956 EN OLOMOUC

TKKE, kiel preparkomitato por fondi Ĉeĥoslovakian Esperanto Union anoncas jenan raporton: Surbaze de persona traktado de komitatanoj de TKKE, k-doj M. RUDOLF, Jos. VÍTEK kaj d-ro. Jar. JERMÁŘ la Centra Komitato de la Kom-partio komisiis la ministerion por kulturo, ke tiu en kunlaboro kun la TKKE rapidigite preparu ĉion necesan por kreo de tutŝtata esperantista organizajo. Sekve de tio okazigis la 21. kaj 22. de julio en Doksy konsila kunveno de la Tutŝtata Konsulta Komitato de Esperantistoj/TKKE/. Antaŭ la programo estis prezentita raporto pri la sukcesplena kongreso de bulgaraj esperantistoj, kiun ĉeestis reprez. de ministerio por instruado, verkisto Karaslavov, reprezentantoj de bulgara publika vivo kaj kulturo kaj esp-delegitoj el popoldemokrataj landoj. Detalajn informojn alportos la "BULTENO" de la Esperantoklubo en Praha.

Sekvis raporto pri la rezultoj de la gisnuna agado de TKKE kaj preparo de Tutŝtata Esperanto-Konferenco por fondi landan Esperanto-organizon. Ĝau decido tiu konferenco okazigos la 20.-21. de oktobro 1956 en Olomouc. K-do. d-ro. Pumpr prezentis al la komitatanoj proponon de asociaj statutoj kun kies regularo escepte de malgrandaj ŝanĝoj kaj kompletigoj, ĉiuj anoj konsentis. Post ties prezento al la tutŝtata konferenco ilin devos ankoraŭ aprobi la koncernaj oficial-

aj instancoj.

Ĝau decido de la kunveno TKKE invitas al la konferenco la gen.sekr. de MEM, k-don Ant. Balague, la gen.sekr. de UEA, k-don Ivo Lapenna, la sekr. de la Lingvosciencia Instituto en Moskvo, k-don. E.A. Bokarev, kaj reprezentantojn de la Esp-movadoj en Sovjet-Unio, Hungario, Polio, Bulgario, Rumanio, Jugoslavio, Austrio, Ĉinio kaj Vietnamo, kiuj jam promesis sian partoprenon. Krom tiuj estas invititaj multaj eminentaj esp-istoj kaj aktivuloj el aliaj landoj. /La of. invitiloj jam estis senditaj tuj post la kunsido/.

Antaŭ la ofic.konferenco kunvenos la slovakaj esperantistoj por diskuti siajn proprajn problemojn, kiujn ili poste prezentos al la konferenco.

TKKE proponas al la konferenco en Olomouc jenajn kandidatojn por la funkcioj en la Centra Komitato de la fondota asocio:

Prezidanto: Josef Vitek/Praha/
Gen.sekretario: M. Rudolf/Olomouc
Membroj de la Centra Komitato kaj ties anstataŭantoj:
Bartovská/Místek/, Burda/Plzeň/,
Cink/Albrechtice/, Evjáčková/Otrokovice/, d-ro. Izák/Martin/,
d-ro. Jermář/Praha/, kanoniko A. Macek/Mikulov/, Kilián/Třebíč/,
Kořinek/Brno/, Kožený/Kutná H./,
Lička/Ostrava/, Matušová/Otrokovice/, d-ro. Mohapl/Olomouc/,
Novobilský/Praha/, Slánina/Praha/
Slaný/Ostrava/, Špúr/Doksy/Vondroušek/Brno/kaj Werner/Brno/.

Por la kontrolkomisiono:
 Barochová/Praha/, Hašlar/Doksy/,
 Janda/Kolín/, Pytloun/Liberec/,
 Václavěk/Praha/, Všolek /Olomouc/.
 Paĝitaj asociaj oficistoj:
 Jar. Šustr kaj J. Mařík el Praha.
 Kiel prezidantoj por la konferenco
 estas proponitaj:

Prof. Jos. Kožený el Kutná Hora kaj
 Eduard Tvarožek el Martin, Slovakio
 Eventualajn ŝangojn aŭ komplet-
 igajn proponojn necesas gustatempe
 sendi al: K-do. Miloš RUDOLF, Wankli-
 ova č.14, OLOMOUC, Ĉeĥoslovakio.

Al la citita adreso bonvolu sen-
 di ankaŭ salutleterojn kaj telegra-
 -mojn por la konferenco.

La prezidanto de MEM, k-do. Burda
 proklamis en la nomo de ĉeĥoslov.
 MEM-anoj, ke tiuj kunlaboros sur la
 komuna fundamento de la nova aso-
 cio kaj la ĝis nun multobligita
 organo "LA PACDEFENDANTO" ĉesos
 plu aperi kiam eldoniĝos komuna
 Esperanto-gazeto por Ĉeĥoslovakio.

K-dinoj Evjáčková kaj Matušová el
 Otrokovice anoncis, ke ili pretigos
 transparentojn por ornami la stra-
 -tojn de Olomouc okaze de la konfe-
 -renco kaj invitas gek-dojn el ali-
 -aj lokoj, sekvi ilian ekzemplon.

Presservo de TKKE

RAPORTOJ DE LA PREPARA
KOMITATO

Fondiĝis speciala preparokomitato
 por organizaj aferoj de la Tutŝta-
 -ta Esperanto Konferenco. Ĝia adreso
 estas:

K-do. J. Karhan, Na Hradě 2, OLOMOUC.
Konferenckotizo, inkluzive enirbi-
 -leto por la Arta Vespero, okazigin-
 -ta sabate la 20. de okt. kostas 13.-
 Kĉs.

En la kadro de la konferenco okaz-
 -iĝos impona propaganda ekspozicio.
 Ĉiuj gek-doĵ estas petataj sendi
 aŭ pruntedoni por ĝi interesan ma-
 -terialon.

Okaze de la konferenco estis eldo-
 -nita bele presita afiŝo en Esperan-
 -to kaj ĉeĥa lingvo. Glumarkoj lau
 -projekto de k-do. D. Bartošík estas
 en preparo.

La rondeto de Olomouc proponis por
 la Centra Komitato akcepti ankaŭ
 k-don Miloš HRUSKA el Znojmo, kiu
 meritas fondiĝon de Esp-rondeto en
 Znojmo, kiu atingis post arango de
 2 kursoj 80 membrojn.

La konferencpartoprenantoj povas
 mendi tranokteĵojn aŭ en hotelo, aŭ
 en komunaj loĝejoj.

Se vi deziras ricevi fervojtra-
 -baton, tiam necesas, ke vi tuj
 aligu. Se vi postulas respondon
 je viaj informpetoj, necesas al-
 -doni afrankitan leteron/tio
 ne rilatas eksterlandon/.

P O R L A U N U E C O

DE LA ESPERANTO-MOVADO EN ĈSR.
 ++++++

TKKE havas jam oficialan an-
 -taŭpromeson, ke la respektivaj
 ŝtataj instancoj aprobos la fon-
 -digon de tutŝtata Esp-organizo
 kaj donos permeson por eldonado
 de presita, belaspekta Esperanto
 -gazeto. Krom ĝi eldoniĝos tre
 verŝajne multobligitaj informil-
 -oj, unu en ĉeĥa lingvo, la dua
 en slovaka, kiuj raportos al la
 membraro pri organizaj aferoj
 kaj servos por enlanda propagan-
 -do de nia lingvo. Ankaŭ ili eble
 enhavos Esp-tekstojn.

La nova asocio ne havos ofic.
 grupojn en ĉiuj lokoj de nia
 lando, sed konsistos nur el in-
 -dividuaj membroj-abonantoj, kiuj
 havos la eblecon en lokoj kie
 ili estos pli multaj, krei rond-
 -etojn en la kadro de uzinaj klu-
 -boj, kulturdemoj, packomitatoj
 ktp. De tiuj organizoj la rond-
 -etoj gucas ankaŭ financan kaj mo-
 -ralan subtenon, kiam ili al ti-
 -es interesoj per Esperanto kon-
 -tribuos. La ideologiajn direkt-
 -ivejn donos la centra Esp-asoc-
 -io. La asocio havos siajn regi-
 -onajn reprezentantojn, kiuj pore
 de pluaj kunlaborantoj en kon-
 -sento de la centra komitato po-
 -vas kunvoki regionajn konferen-
 -cojn por pritrakti aktualajn
 problemojn. Landaj kongresoj oka-
 -zigos ĉiujare en alia urbo. Pri
 la plej proksima, en 1957, decid-
 -os la konferenco en Olomouc. Bon-
 -volu sendi skribajn invitojn.
 La asocio ankaŭ eldonados pres-
 -itan Esp-literaturon, lernolibro-
 -ojn, vortarojn k.a. En la kadro
 de la asocio funkcios kiel mem-
 -staraj sekcioj, junularo, pacdefen-
 -dantoj, instruistoj k.a. Tiuj
 havos siajn proprajn estrarojn
 kaj laboros en la senco de la a-
 -sociaj statutoj kaj ties regu-
 -laro en densa kontakto kun la
 centra komitato. Ĉiu gvidanto de
 sekcio estos samtempe membro de
 la centra komitato.

Post 5 jaroj fine la ĉeĥoslov.

esperantistoj atingis sian celon.

Oficialaj instancoj ne plu rigardas nin kiel kosmopolitojn, sed rekonas, ke nia agado estas utila por la homa socio. Tial necesis rapide kunvoki landan konferencon por fondi tutŝtatan Esperanto-organizon. Kompreneble ni, esp-pacdefendantoj en tiu ĉi favora situacio, kiu ja grandparte estas la rezulto de nia agado, ne povas plu stari, ĉi tie kiel aparta movado kvazaŭ ĉi venko ne koncernus nin.

Tial mi proklamis en la kunsido de TKKE en Doksy, kiun mi partoprenis kiel reprezentanto de la esp-pacdefendantoj kune kun aliaj niaj funkciuloj, ke ni formos sekcion de esp-pacdefendantoj en la kadro de la nove fondota asocio tutŝtata. Estas necese havi unuecan, koncentritan Esperanto-movadon en nia lando, ĉar nur per unuigitaj fortoj ni kapablos manifesti la altan signifon de Esperanto por la homaro.

Konsekvence de tio ankaŭ ĉesos aperi "LA PACDEFENDANTO" tuj post kiam eldonigos la centra organo de la asocio, kiu estos presita kaj belaspekta. / Verŝajne ek de 1957. / Rekompence, laŭ mia propono, ties redakcio donos 1-2pagan rubrikon/lau kiel decidis la konferenco en Olomouc/ por raportoj pri la pacmovado. La redakcian komitaton aprobas la konferenco.

La asocio ankaŭ transprenos la eldonadon de "PACO" kiam viccos eldoni ĝin en Ĉeĥoslovakio kaj distribuos ĝin al la ĉeĥoslovakaj abonantoj. La redakcian rondon por la "PACO" kompreneble rajtas elekti la anoj de la sekcio de esp-pacdefendantoj en konsento kaj aprobo de la MEM-estraro.

Ankaŭ la ceterajn eksterland. Esp-gazetojn, kiujn ĝis nun nia administracio distribuadis, prizorgos la asocio kaj rekompencos ilin anstataŭ per L.P. per la sama kvanto de la presita centra ĉsl. organo.

Post kiam la apero de la centra organo estos certigita, tiam ni tuj transdonos ĉiujn abonantojn de "LA PACDEFENDANTO" al la

nova administracio en Praha, de kiu ili en daŭrigo ricevos la centran organon kun rubriko pri la pacmovado anstataŭ L.P-on. La prezo de la nova organo ankoraŭ ne estas fiksita. Ĝi dependos de ĝia amplekso kaj kvalito kaj kompreneble ankaŭ de la eldonkvanto. Ĝia titolo ankoraŭ ne estas decidita kaj tre verŝajne pri tio diskutos la konferenco en Olomouc.

Eble ĉi decidoj ŝajngos al Belkaj niaj anoj partan likvidon de nia ĝis nun sukcesplena esp-pacmovado/ escepte la financa situacio/. Sed tio estus erara opinio. Male, nia movado el tiuj decidoj profitos, ke kelkaj aktivaj niaj funkciuloj de la ĝisnuna laboro liberigos ĉar ĝin transprenos la pagitaj funkciuloj de la asocio, kaj ili povos dediĉi sian energion kaj tempon al pli gravaj aferoj. La pagitaj funkciuloj ankaŭ donos pli grandan garantion, ke ili bone plenumos ĉiujn taskojn, dum tiam ne eblis postuli de gekdoj, kiuj faris tiun laboron nur dum sia libera tempo, post la ĉiutaga laboro kaj senpago.

Necesas ĉi okaze ankaŭ konstati ke, malgraŭ oftaj malfacilaĵoj niaj ĝisnunaj funkciuloj kurage kaj honeste plenumis siajn taskojn. Ili gvidis la esp-istojn kaj laboris entuziasme kaj kurage dum tutaj 5 jaroj de malluma tempo, kiam Esp-o de oficialaj instancoj jam estis kondamnita al likvido kaj morto. Ili ne nur kolektis kaj kuragigis la esperantistojn de Ĉeĥoslovakio al aktiva laboro per Esperanto por la mondpaco, sed ili ankaŭ trabatalis la vojon kaj donis ekzemplon al la ceteraj popoldemokratiaj esperantistoj kaj Sovjet-Unio, el kio fine grandparte rezultigis la oficiala aprobo de lege organizita Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio mem. Tial ne estas kauzo por timi, ke ni, esp-pacdefendantoj envicigonte nin en la landan asocion perdigos inter la ceteraj esperantistoj. Pro tio ni ĉiuj komune kunvenos la 20-21. de oktobro kun fiera konscio en la Tutŝtata Esperanto-Konferenco de Olomouc por etendi niajn manojn al la ceteraj ĉeĥosl. geesperantistoj, kiuj same kiel ni ankaŭ volas batali per Esperanto por la mondpaco.

Rudolf BURDA, prezid. de MEM.

GRANDIOZA MONDKONGRESO EN

KOPENHAGO

Oni povas diri, ke la 41a Universalasala Esperanto Kongreso en Kopenhago denove post 8 jaroj estis vere universalasala ĉar pluraj orientlandanoj denove estis partoprenintaj apud la gesamideanoj el okcidento, sudo kaj nordo.

Pli ol 2.200 esperantistoj el 46 landoj, i. a. 3 el Ĉinio, 2 el Polio, 4 el Bulgario, 6 el Germanio-D.D.R., 1 el Vietnamo kaj 6 Hungaroj. Inter la 6 Hungaroj ni havis la grandan plezuron vidi kaj aŭskulti la faman poeton Julio Baghy.

Dum la unua generala kunveno de UEA, kiam Baghy prezentis sin sur la tribuno, la publiko en plenplena salono tondre aplaudegis. En la sama kunveno parolis Esp-lingve ofic. reprezentanto de hungara kulturministerio kaj s-ano Dratwer informis la publikon pri la tre vigla agado por Esperanto en Polio. Samtempe li montris grandformatan belaspektan revuon "Pollande" kiun eldonis Polio en ses lingvoj kaj ankau en Esperanto. La unua numero enhavas artikolon pri Esperanto, kiu estas publikigita samtempe ankau en la 6 alilingvaj eldonoj.

Dum ambau kunvenoj de UEA estis lautlegitaj salutleteroj kaj telegramoj el diversaj partoj de la mondo, i. a. pluraj el Sovjetunio. Per telegramo ni aŭdis la unuan postmilitan vivsignon de la konata lingvoinstruisto Seppik el Tallin. Seppik i. a. telegramis al la kongreso: "Neniam en Estonio la intereso por Esperanto estis tiel grandega kiel nun". Pro diversaj kazoj neniu sovjeta s-ano povis partopreni, kvankam ĉu esperantistaj eminentuloj aligis. Pro tio ankau ne povis okazi unu prelego.

Cetere la programo de la tuta semajno estis tre varia. Okazis 10 prelegoj pri diversaj sciencaj temoj. Preligis universitataj eminentuloj. Unu vespere al la tuta kongresanaro teatroamatoroj de Kopenhago prezentis 3 danajn teatraĵojn en brila maniero, kvankam ili estis studintaj Esperanton nur dum ses monatoj. Ankau la unua

infan-kongreseto de UEA brile sukcesis.

La dana gazetaro multon skribis pri la kongreso, grandspace kaj tre favore. Dum la tuta semajno en la plej granda gazeto de Danio aperis Esp-lingva kolono kun novaĵoj kaj plej gravaj okazintaĵoj. Ekskursoj al diversaj regionoj de Danlando restas belaj memorajoj. Pligrandskale ol iam estis dum tiu ĉi kongreso tre laborriĉa programo por la diversaj faksekcioj. La unuan fojon en la kadro de UEA kongreso kunvenis pacdefendantoj de MEM. La esp-junularo akceptis gravan rezolucion, rilate pli aktivan laboron por disvastigi Esp-on inter gojunuloj. Fondigis aparta sekcio de junularo ĉe UEA. Inter la kulturaj programoj necesas menci la hungaran matineon, dum kiu estis prezentitaj du filmoj pri Hungario kun esp-tekstoj kaj paroladoj. Plue, deklamado de J. Baghy pri la hungara popolo ĉe Danubo, kaj la postmilita kultura evoluo en Hungario. Tre koncize raportis Lajos Márton pri la tiea favora stato de la Esp-movado. Laŭ liaj informoj Hungario intencas en 1957 eldoni poŝtmarkojn pri Zamenhof kaj Esperanto. Kun gojo li komunikis, ke U.E.A. akceptis unuanime la Hungaran Esp-Komitaton kiel Membro-asociacion. Krom tio estas dum la kongreso en Kopenhago enpagitaj kotizoj por 500 asociaj membroj de UEA kaj por 50 membrabonantoj.

Certe vin ankau interesas, ke dum unu el la UEA-kunvenoj la kongresanoj eksciis, ke samideano Dratwer ricevis oran ordenon de la pola ŝtato pro meritoj por Esperanto-laboro en Polio.

Tiu kongreso atingis rekordan ciferon rilate nombron de partoprenintaj landoj, kvankam tiel grava Esp-lando kiel Ĉeĥoslovakio ne estis reprezentita.

BERTIT Englund, Bofors.

E S T O N I A

RADIO KAJ GAZETOJ PRI ESPERANTO

Nun mi gvas unumonatan libertempon, kaj gin mi uzas maksimume por Esperanto. Esperanto en Estonio vere progresas. Ĉiutage ni audas pli kaj pli da voĉoj pri kaj por Esperanto. Niaj gazetoj centraj kaj lokaj ofte publikigas esp-artikolojn kaj novaĵojn. Oni favore rilatas al Esperanto. Ankaŭ Radio-Tallin ofte alportas tiurilatajn raportojn.

Antaŭ unu monato mi estis en Tallin kaj vizitis ĉe la centra komitato de la kom-partio gvidanton de propaganda fako. Li lau nomo jam konis min. Proksimume unu horon ni parolis pri Esperanto, pri malnovaj s-anoj komunistoj, pri perspektivoj de la Esperanto-movado kaj agadplano. Li favore rilatis kaj akceptis proponojn, kaj rekomendis al mi, kiam mi revenos hejmen, tuj arangi kursojn ktp. Li persone ne konis multajn komunistojn parolantajn Esperanton, kiuj laboras en Tallin kaj havas tie gravajn postenojn. Notinte ties nomojn, li verŝajne jam kun ili kontaktis.

Esperanto-gazetojn mi ricevas konstante rekte kaj pere de k-ndo B. Toll el Leningrado. Dankon al vi, ĉar L.P. atingas min regule kaj mi ĉiam gin tuj distribuas.

Hodiaŭ mi ricevis la polan BULTENO-n n-o.5 de majo 1956. Ĝi raportas pri Esperanto-novaĵoj en Sovjet-Unio kaj Estonio. Hodiaŭ la situacio jam multe ŝanĝigis, multe pli favore al nia movado.

Miaj artikoloj jam aperas en multaj regionaj gazetoj, kion oni longe antaŭe ne faris, ĉar ili atendis, kion faros la centraj gazetoj.

Skribante ĉi leteron, vespere je la 21a horo, mi samtempe auskultas radioelsendojn. Jus Tallin donas tagnovaĵojn. Jen auskultu, oni parolas pri Esperanto:

"Lastatempe kreskas la intereso pri la internacia lingvo Esperanto. Tial la Estonia Radio sin turnis por ricevi informojn pri

la Esperanto-movado kaj lerneblecoj al la sekretariino de la Esperanto-sekcio en Tallin, k-ino Hilda Drezen, kiu respondis, ke la intereso inter laboruloj, lerni Esperanton, estas granda. Ĉiu lun-de kunvenas en Tallin ĉ. 200 esperantistoj. Pli ol 100 homoj registrigis por lerni Esperanton, inter ili kelkaj deziras gin lerni skribe. En urbo Tartu profesoro lingvisto Ariste instruas Esp-on en ŝtata universitato, en Viljandi muzikinstruisto Pung gvidas Esperkurson kaj preparas eldonon de nova esp-lernolibro. En multaj aliaj lokoj oni komencis lernadon de Esperanto. Por tiu celo estas arangataj studrendoj kaj kursoj."

Tiujn vortojn disaudigis la 31. de julio la estonia radiostacio en Talinn.

La 26. de julio mi estis en Riga kaj vizitis s-anojn Arbergs, Otilio kaj Arvedo Vेत्रa kaj Kaunvalkas. Mozerts ne estis hejme. Konatigo kun tiuj amindaj homoj kiel patrino kaj filo Vेत्रa kaj simpatia k-ndo. Arbergs restas neforgesebla. Ĉe ili mi legis multajn Esperanto-leterojn, rigardis esp-librojn, gazetojn kaj fotojn. Nun mi konas ankaŭ vin, la redaktoron de L.P. lau foto, kiun havis Vेत्रa. Renkontigoj kaj reciproka interŝango de spertoj tre utilas al nia laboro.

Arne MUNAK

KILINGI-NOMME, Estonio.

AL LA ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTISTARO

Karaj amikoj!

Akceptu multajn salutojn de la 12a mondkunveno de junaj Esperantistoj, kiu okazas la 28an de julio 4an de aug. 1956 ĉi tie en la bela banloko nordmara Büsum. Ĉi tie nuntempe kunestas 300 gejunuloj el diversaj landoj. Ili parolas nur unu lingvon, Esperanton, kaj komprenas unu la alian bonege. Nia saluto instigu vin, por ke ankaŭ ĉe vi la Esperanto-movado pli fortigu!

Supra salutletero atingis nian redakcion jam antaŭ semajnoj. Ĝin subskribis reprezentantoj el jenaj landoj: Okc. Germanio, DDR, Sarlando, Austrio, Danlando, Francio, Nederlando, Svedio, Britio, Finnlando,

Italio, Norvegio, Svisio, Maroko, Jugoslavio, Grekio kaj Egiptio. Ili-ajn subskribojn ni ne povas re- presi, ĉar la plejmultaj estas ne- deĉifreblaj. Raporto de TEJO.

KONFERENCO DE ESP-JUNULARO
EN ĈEĤOSLOVAKIO.

okaziĝis la 28. de julio en la kastelo de la Regiona Kulturcentro de Hradec u Opavy. Partopren- is 86 personoj el 34 lokoj de Ĉe- hoslovakio kaj eksterlandaj gast- oĵ. Inter ili: Imre Ferenczy, junul- ara sekretario de la hungara Esp- konsilantaro, juna instruisto el Nederlando, Henk Saalting kaj ing. Gustav Nilsson el Svedio. Salut- leteroj venis i. a. de k-do. Hujucz parlamentano de Ĉina Popola Res- publiko. La junularo pritraktis aktualajn problemojn kaj konstatis plenumon de ne malgravaj taskoj. Junularaj Interes-rondetoj nun ekzistas en pli ol 20 lokoj de Ĉ. S.R. La kunveno esprimis deziron, ke la Esp-junularo havu siajn re- spektivajn reprezentantojn en la centra komitato de la fondota lan- da asocio.

Akceptita rezolucio esprimas la volon de la junularo, labori per Esperanto por internacia kompren- igo kaj la mondpaco, kaj intensigi siajn klopodojn por disvastigi Esperanton ĉefe inter junaj homoj.

Jaroslav MARIK
PRAHA

AL LA TUTŝTATA JUNULAR-KUNVENO
EN Ĉ.S.R.

Dank'al Esperanto mi havas la fe- liĉon kaj honoron kontakti kun vi, ĉeĥoslovaka esperantista junu- laro.

Malgraŭ larĝa distanco inter ni- aj du patrujoj, la popoloj de Ĉeĥo- slovacio kaj Ĉinio estas tre in- timaj amikoj kaj fratoj. Ni kune laboras kaj batalas por konstrui socialismon en niaj propraj land- oĵ kaj gardi la pacon en la mon- do. Dum la pasintaj jaroj jam tre ofte ĉeĥoslovakaj gejunuloj vizi- tis nian landon kaj reciproke ĉi- naj la vian. Nur diferenco de na- cilingvo malhelpas la kunlaboron

kaj kunligiĝon inter ni. Ĉu ne? Estas tre bone, ke ni, la ĉeĥo- slovakaĵ kaj ĉinaj gejunuloj lernas kaj uzas Esperanton la internacian lingvon. Mi kredas, ke pere de Esperanto la amik- eca kaj kultura kontakto inter la ĉina kaj ĉeĥoslovaka junul- aro pli multe kaj pli rapide progresos.

En la nomo de la ĉina esper- antistaro kaj ankaŭ en la nomo de la ĉina junularo mi sendas al via jarkunveno tutkoran kaj fratan saluton kaj deziras al vi, ĉiuj gesamideanoj, bonan sa- non kaj sukceson en laborado kaj lernado. Vivu la ĉeĥoslov. junularo!

Vivu amikeco inter la ĉina kaj ĉeĥoslovaka popoloj! Vivu soci- alismo kaj la paco!

Hu Yu Zhi

parlamentano en Peking

" S Z A B A D N Ě P "

Unu el la plej disvastigitaj hungaraj jurnalaj tre ofte ra- portas pri la Esperanto-movado. En la eldono de 21. julio, kiun al ni afable sendis hungara kdo, ni legas sur la titolpage komplek- -san raporton pri la 41a kong- reso de UEA en Kopenhago kaj pri la Esp-movado en la Popol- demokratioj kaj Sovjet-Unio. Krom tiu ĉi grava partia gazeto ankaŭ aliaj hungaraj gazetoj jam favoras publikigon de per- kaj por-esperantaj artikoloj.

LA HUNGARA ESP-MOVADO OFIC.

PERMESITA.

Ĉe ni unu sukceso sekvas la alian. Jus mi ricevis de k-do. Márton Lajos ofic. dekretan de popolkleriga ministerio, en kiu la Hungara Esp-Konsilantaro es- -tas aprobita kaj inter alie, ĝi rajtas eldoni propran Esper. gazeton ktp. Kursojn eblas plen- rajte arangi en kulturdomoj. Ĝis nun ili nur silente estis toleritaj, sed nun, dank'al la senlaca klopodado de hungaraj ge-kdoj eĉ ofic. paperon ni ri- cevos por ĝi.

Nature, la kerno de ĉiuj suk- cesoj devas esti serĉata en

Ĉeĥoslovakio, kie vi kaj viaj bravuloj -sen timo de persekuto en la plej malhelaj tagoj, de la abomeninda stalinismo- daŭrigis la rompitan laboron kun entuziasmo kaj konscio, ne ŝanceligeble kredante en la justeco de viaj iniciatoj! Kiel ajn okazu en la estonto, via nomo kaj tiuj de viaj bravaj kunlaborantoj restos eterne brilantaj antaŭ ĉiuj konsciaj esperantistoj, ĉie en la mondo!

Por septembro mi organizas E-kurson por pedagogoj kaj krom tio mi preparas interŝtatan E-kurson /Austrio-Jugoslavio-Hungario/ por gimnazianoj.

La 7/9. Radio Zagreb elsendas programon pri la 2a Hungara Esperantokongreso en Budapeŝto, pri kiu mi sendis detalan raporton al ĝi. Pri tiu grava okazintaĵo mi same sendis raportojn al la gazetoj: Szabad Nép, Szabad Ifjúság, Vasmege kaj al 8 provincaj urboj. Vasmege hodiaŭ publikigis artikolon pri la novaperinta revuo "Pollando", tre favoran.

D-ro. Joz. KONDOR
VASVÁR - Hungario.

HUNGARAJ ESPERANTISTOJ EN KOPENHAGO

Sub tiu ĉi titolo aperigis la konata hungara taggazeto SZABAD NÉP jenan vere interesan raporton: /Szabad Nép = Libera Popolo/

"Mi havis la feliĉon, ke mi povis partopreni kun 4 aliaj kolegoj la Universalan Esperanto Kongreson en la dana ĉefurbo, Kopenhago. 2.200 delegitoj el 44 landoj ĉi tie kunvenis por diskuti problemojn de la hodiaŭ jam sufiĉe disvastigita movado.

Al la ĉi jara kongreso de la Universala Esperanto Asocio/UEA/ specialan signifon donis la cirkonstanco, ke post longaj jaroj ankau ĝin partoprenis delegitoj el Popoldemokratioj. Kun granda gojo oni bonvenigis Ĉinojn, kiuj akcentis, ke en ilia patrio oni atribuas seriozan signifon al Esperanto, kiun eĉ Ĉinoj facile kapablas lerni. Same kiel la hungaraj, francaj, danaj, jugoslavaj kaj alinaciaj parolintoj, ankau ili plenforte aprobis Esperanton kiel ilon por plifacila reciproka interkonatiĝo, por paco kaj amikeco inter la po-

lojoj. Vere, ne ĉiutaga sento estis sidi en la grandega ĉambro de prelegoj kaj sen interpretisto, sen kapaŝkultilo tuj ekkompreni kaj atente sekvi paroladojn de kvin kontinentoj. Evidentiĝis, ke la Esp-movado evoluigas tre kontentige; ne estas lando en la mondokaj eble eĉ ne urbo, kie ne troviĝus delegito por la propagando de Esperanto.

Kun gojo mi povas raporti, ke la 5membra hung. delegitaro akiris multajn amikojn por nia patrio. Tion ni povas danki parte ankau al tio, ke venis kun ni kiel delegito Julio Baghy, esp-poeto kaj verkisto, kiun la esperantistoj ĉie en la mondo konas kaj estimas. Nur unu karakteriza epizodo: Ni atingis la kongreson kun dutaga malfruigo, la konsultadoj jam vigle progresis. Kiam ni enpaŝis la ĉambregon kaj oni eksciis, ke ni estas Hungaroj kaj inter ni s-ano Baghy, en la kongresejo eksplodis grandioza ĝvacio, kiu daŭris minutojn. La gojkrioj nur tiam ĉesis, kiam Julio Baghy iris sur la scenejon por danki per kelkaj rapidfaritaj salutvortoj la varman akcepton.

Grandan sukceson havis interalie la de ni kunportita kolora filmo "Ni bezonas pacon". Ĝi parolis esperante. Ŝekve de nia prezento eĉ naskiĝis decido, ke venontjare en Marseilles oni aranĝos filmfestivalon de esp-istoj, ĉe kiu nature jam la hungaraj filmoj renkontigos kun rivaloj. Tre multaj vizitis la prezentadon pri la evoluo kaj kulturo de nia patrio. Akcepto de diversnaciaj reprezentantoj en la hungara ambasadorejo de Kopenhago havis bonan ehon en la dana gazetaro.

Kiel interesajon mi mencias, ke, kiam amerika esp-isto en sia parolado protestis kontraŭ la "komunista influo" je la movado, la kongreso repuŝis la tutan akuzadon unuanime per tio, ke ĝi ne permesas uzi la neutralan lingvon Esperanto aliel, ol nur por la plifortigo de la amikeco kaj interfratigo de popoloj.

Post unusemajna konsultado ni malfacile adiaŭis de niaj danaj kaj alinaciaj esp-istaj geamik-

oj. Sennombrajn invitojn ni ricevis de ili - min ekz. oni invitis al Svedio, Nederlando, Francio kaj Italio. Niajn novajn amikojn ankaŭ ni kun gojo invitis al nia patrio kaj ni esperas, ke venontjare, kiam ni arangos nian Landan Esperanto-Kongreson, multajn eksterlandajn gesamideanojn ni povos revidi,

Domokos Lajos
repres. de la hung. popolkleriga ministerio.

La tradukon prizorgis: Dr. J. KONDOR

Ĉ I N I O V E K I Ĝ A S

Dum kelkaj jaroj de severa stalinismo, kiu ne nur influis la eŭropajn Popoldemokratiojn, sed sin etendis ĝis la malproksima Ĉinio, la Esperanto-movado kvankam ĝi estis bonege servinta al sia patrio kaj la mondpaco, tie tombe silentis. Unu k-do iam informis nin eĉ pri logeja vizito kaj traserado, pere de policio, kaj se eble similaj intervenoj okazis diverse, ne estas mirinda, ke ĝi fortimis multajn aktivajn ĉinajn esperantistojn. Post la reekfloro de nia movado en ĉiuj Popoldemokratioj kaj Sovjet-Unio fine ankaŭ Ĉinio vekigas. Pri tio atestas jena letero, kiun ĵus antaŭ la redakcia fino ni ricevis:

ĈINA ESPERANTO LIGO
P.O. Kesto 77, PEKING.

20. aŭgusto 1956.

Estimataj gesamideanoj!

Ni gojas vin informi, ke nia movado revigligos baldaŭ en nia lando kaj nia laboro bezonas multajn materialojn esperantaj kaj priesperantaj. Tial ni petas vin sendi al ni ĉiujn esperantajojn de vi eldonitajn /ĉi kune ni devas vin danki por viaj sendaĵoj en la lastaj jaroj/ kaj informu nin pri ĉiuj gravaj okazintaĵoj rilate Esperanton en via lando.

Komprenoble, nun ankoraŭ ni nepovas rekompenci vin per propraj eldonaĵoj, nek per mono, sed ni povos tion fari estonte.

Antaŭe dankas por via valora helpo kaj sincere vin salutas

s-ane via Hujuz

ĈINA ESPERANTO-LIGO

La gravecon de tiu alvoko certe ĉiuj niaj legantoj komprenas. Red.

ŜIRMADO KONTRAŬ ATOM-ARMILOJ

Jen ni publikigas respondon, kiu venis rekte el Japanio al la artikolo publikigita siatempe en "PACO" de d-ro V. Repka el Plzen:

"En la ĉeĥoslovaka eldono de PACO, n-o. 29-30 mi legis artikolon sub titolo "Ŝirmado kontraŭ atomarmiloj", kiu estis precipe interesa por mi. Min Gojas, ke la artikolo aperis en PACO k vckis atenton de multaj pacamikoj pri la atombombo. Sed bedaŭrinde kun ĝia enhavo mi ne konsentas.

Unue, al mi ŝajnas, ke la raporto ne bazigaŝ sur fakto. Ekz. li skribas "En aŭgusto 1945 eksplodis la unua atombombo super Hiroŝima kie pereis 70.000" Sed laŭ oficiala japana statistiko, publikigita de hiroŝima urb-administranto, mortintoj en Hiroŝima kaŭze de la atomatako nombras pli ol 240.000. Eble la aŭtoro studas nur publikajojn de usona armeo, kiu intencas malpliigi la riproĉon de la mondo pri tiu ĉi afero. Mi esperas, ke PACO publiku veran fakton pri atombombo.

Due, kaj tio estas grava, li skribas "...sed kontraŭ la atombombo ekzistas ebleco sin ŝirmi....". Ĉu ĝi estas prava. Kiel k-do V. Repka skribis "...ne estas kaŭzo por paniko. La usona atondi- plomatic kaj atom-sociologio celas timigi la mondon,ni ne bezonas timi Usonon kaj aliajn ŝtatojn, kiuj havas atomarmilojn, ĉar la mondo ne permesos ilian uzadon, sed por realigi tion, la popoloj de la mondo devas persiste batali kontraŭ la posedantoj de atomarmiloj.

K-do d-ro Repka skribis "...dum normalaj cirkonstancoj tiutempe, la nombro de viktimoj estus malaltigita almenaŭ je unu dekono. Sed kio estas normala? La cirkon- stanco, ke tiam ne okazis alarmo, multigis viktimojn. Tio estis vere bedaŭrinda afero, grava fiaĵo -ko de gardintoj. En la antaŭa nokto aeratako daŭris la tutan nokton kaj matene 3 usonaj aviadiloj venis kaj du el ili forflugis, tial gardisto erare juĝis, ke la atako jam finis kaj anoncis eksigon de alarmo. Tiam eksplodis la atombombo kaj tio

multigis la viktimojn. En tiu tempo la japana aer-armeo pereis kaj usona aviadilo preskau ĉiam restis super Japanio. Tial oni daŭrigis kutiman laboron, se nur unu aŭ du usonaj aviadiloj trovigis en iu distrikto.

D-ro. V. Repka skribis: "En 1945 la atomatako kontraŭ ne ŝirmitaj japanaj "ligno-urboj" estis surpriza....." Ĉi priskribo estas parte prava, parte ne gusta. Sed plej interesa estas, ke li skribas nur pri la bombo de 1945 kaj tute ne mencias, ke la nuna bombo estas miloble pli efika ol la lasta. En 1945 la atombombo kaŭzis grandan domagon al lignourbo, sed la nuna povas doni grandan domagon al ferbetonaj konstruaĵoj. Usona hidrogenbombo eksplodigita en pacifika insulo, vaporigis la tutan insulon kaj nun post ĝi restis nur profunda maro. Se tia bombo eksplodus /tio ne devas okazi/ super Praha, tie restus nur profunda kavo, kelk-kilometrojn larĝa kaj kelkmetrojn profunda. Ĉu urbon de Praha povus sin ŝirmi kontraŭ tia eksplodo?

Komprenoble tia detruo estas limigita nur en malvasta areo. Eblas eviti domagon, se oni rifugas en malproksiman montaron, sed oni ne povas eviti malsanigon pro radioaktiva elemento. En la kuranta jaro denove ankoraŭ c. 10 personoj mortis pro atommalsano. Ili spertis la atombombon en relative malproksima loko, aŭ vizitis la urbon ĝis post la eksplodo. Se la nuna forta hidrogenbombo kovrita per kobalto estos eksplodigita super Praha, la tuta Europo estos plena da radioaktivoj Co ⁶⁰ kaj aliaj elementoj kaj dum longa tempo mortados multaj homoj pro atommalsano. Se kelkcentoj da tiaj radioaktivaj bomboj eksplodos en Usono kaj Sovjetio, nia terglobo estos kovrita de radioaktivaj elementoj kaj estas duba, ĉu la homaro povos daŭrigi sian ekziston.

Japana esplorŝipo Sunkocu-maru revenis en junio de sia monata vojago en Pacifika Oceano, kie nun usona armeo eksperimentas atombombon. Nun la materialoj estas precize esplorataj. Sed estas jam klare, ke radioaktiva akvo disvas-

tiĝas al 2.000 km okcidente de la eksplodejo kaj proksimigas al Japanio. La danĝera akvo estas portata de Kuroŝio/Nigra Marfluo/. La usona registaro decidis danĝeran sferon, sed la maro ne obeas. La danĝera akvo transpasas la limojn. Tio signifas, ke la danĝero estas pli granda ol usona sciencisto antausupozis.

Same okazis ĉe la eksplode en Bikini. Radioaktiva cindro mortigis pacan fiŝiston, nagintan ekster la de usona registaro markigita danĝerlimo. Necesas noti, ke la efektiva danĝero ĉiam estas pli granda ol la antausupo de sciencistoj.

Unuvorte mi opinias, ke via artikolo bazigas je la domagoj de la atombombo el 1945, dum la nuntempa bombo estas miloble pli forta kaj danĝera. Mi esperas, ke vi nun profunde studu la nunan hidrogenbombon kaj la rezulton bonvolu publikigi en "PA-
-CO".

Hukunaga-Isao
Macuzaki, Ogoor-naĉi, Mii-gun,
Hukuoka-ken, Japanio.

INTERŜANĜO DE FILMOJ

La artikolo de k-dino Paraige el Anglio interesis min. Ni jap. MEM-anoj projektas interŝanĝadon de filmetoj por magia lanterno. Jam pli ol 20 filmojn mi ricevis de k-do. Schödl el Germanio. 3 el ili estas multobligitaj en Japanio. Ankaŭ mi sendis pli ol 20 al k-do. Schödl, el kiuj kelkaj estas multobligitaj en Germanio. Tio grave kontribuas al reciproka interkonatigo de popoloj. Ni ankaŭ deziras interŝangi tiajn filmetojn kun aliaj landoj kaj jam mi preparas Esp-katalogon de disponeblaj filmoj. Ankaŭ mi volonte interŝanĝus kulturajojn kun ĉiulandaj gekdoj de kulturdomoj aŭ laborantaj en kulturaj aferoj. Bonvolu kontakti pri tio kun:

K-do. Hukunaga-Isao, Macuzaki,
Ogoor-naĉi, Mii-gun, Hukuoka-ken,
Japanio.

GEKAMARADOJ NE FORGESU

ke ni daŭre luktas pro manko da mono! Pagi tuj vian jarabonon!

K O R E S P O N D I D E Z I R A S :

K-do. A. KUBUINIEKS, p.n. Diebkalne, Erglu raj. Diebkalnes 7-g. Skola, Latvia S.S.R., kun gainstruistoj-lingvistoj, prec. el Popoldemokr.
 K-do. František ZOLD, studento, STREDA n/Bogrodem, Okr. Králový Chlumeč, Ĉeĥoslovakio, kun la tuta mondo pri ĉiuj temoj.
 K-do. Andreas DORO, instruisto, BOTANY, poŝta BIEL, okr. Králový Chlumeč, Ĉeĥoslovakio, pri geografio, naturscienco. Interŝ. il. p. k. kun popolkestanoj, p.m. kaj gramofondiskojn kun ĉ. landoj.
 K-do. Ing. Vladimír MIOUSEVSKIJ, Verhnij Val 54 kv. 58, KIEV, USSR, kun ĉ. land. pri Esp-kaj pacmovado.
 K-do. Ing. Mikaelo VAIL, /50j. / Nijnij Val 19 kv. 7, KIEV, U.S.S.R. kun ĉ. landoj pri Esp-o k. paco.
 K-do. Sterjo Z. KUKUSEV, ĉefagronomo, Maŝin-Traktora Stacio "BELOZEM" PLOVDIV-2, Bulgario, per la rondeto kun agronomoj, maŝintrakt. stacioj kaj agrikult. kooperativoj el ĉ. l.
 K-do. Zdeněk ANTOŠ, ROKYCANY-III/8, Ĉeĥoslovakio, kun ĉ. landoj koresp. kaj ŝakludi. Certe resp.
 K-dinc. Růža KOČENDOVA, Bílá ĉ. 2, OSTRAVA-III, Ĉeĥoslovakio, kun ĉiuj landoj per let. kaj il. p. k.
 K-do. Michal MASLALER, Křižkova 15 OSTRAVA-I, Ĉeĥoslovakio, kun ĉiuj landoj per let. kaj il. p. k.

K-do. Metodi DEJANOV, 9. Septembro N-o. 104, KJUSTENDIL, Bulgario, dez. ricevi filat. afr. let. kaj il. p. k. Esp-gaz. kaj modrevuojn el ĉ. l.
 K-do. Arsenio V. POPOFF, per Plecha-nova 24, TOMSK, Siberio, Sov. Unio, suferas altan sangpremon, bezonas medikamenton "SERPASIL-C.10". Alsendo rekompencota laŭdezire.
 K-do. Endel Gjasild/22j./ Kalevi 13 TARTU, Estonia S.S.R., kun ĉiuj landoj per il. p. k.
 K-do. Toomas SULLING, Kalevi 13, TARTU, Estonia S.S.R., pri sporto kaj div. temoj. Interŝ. bildkartojn.
 K-do. Vasilii RUS, ĵurnalisto, Veestr. 23-2, PÄRNO, Estonia S.S.R., k. ĉ. l.
 K-do. DOBRI Kirov, Stanolijski No 4, GODEČ, Bulgario, kun ĉ. landoj pri filmo k. literaturo. Interŝ. il. p. k.
 K-do. Andrej SIDOROV, Ul. Nekrasovo No. 12, KRJUKOVO, Raj. Himki, Moskovskaja obl., Sovjet-Unio, nur pri tradukado de esperantigita literaturo en naciajn lingvojn.
 K-do. Zdeněk JALIS, ZIVANICE ĉ. 60, Okr. Přebouč, Ĉeĥoslovakio, k. ĉ. l. pri radiotekniko kaj aliaj temoj. Interŝangas gazetojn ktp.
 K-do. Otakar OTRUSTINA, Braunerova ĉ. 13, OSTRAVA-Hulváry, Ĉeĥoslovakio kun la tuta mondo. Resp. certe.
 K-do. Josef BERNADY, Tr. l. Máje 14, OSTRAVA-III, Ĉeĥosl. kun ĉ. landoj.

MUNICIO POR NIA BATALO:

K-do. J. Kožušník-Ostrava.... 5.-
 K-do. K. Majtnor-Ostrava.... 10.-
 K-do. R. Janočka-Lípová.... 19.-
 K-do. A. Čn.-Ostrava.... 10.-
 Esp-rondeto-Pízen.... 500.-
 K-do. J. Toufar-Brno.... 50.-
 K-do. B. Preliáš-Surbark.... 8.-
 K-do. J. Windisch-Brno.... 4.-
 K-do. J. Valkóczy-Budapest.. 10.-
 Esp. pacdefendantoj-Mikulov 11.-
 K-do. M. Basl-Tábor.... 4.-
 K-do. J. Hůga-Jinlava.... 10.-
 K-dino. S. Sunavanská-Praha. 4.-
 K-do. J. Janouš-Ostrava.... 5.-
 K-dino. O. Sostáková-Mar. Hory 9.-
 K-do. J. Svoboda-Děčín.... 4.-
 K-do. P. Rosa-Bratislava.... 9.-
 K-do. M. Plachý-Skoronice... 4.-
 K-do. O. Vašnovský-Ostrava.. 4.-

K-do. V. Tretiak-Jelšava..... 14.-
 K-dino. M. Hrubá-Bojov... 4.-
 K-do. J. Valeš-Praha..... 4.-
 K-do. J. Novosád-Kopřivnice... 4.-
 K-do. J. Ballay-Brno..... 2.-
 K-do. Vycpálek-Zlíkov..... 4.-
 K-do. J. Solnický-Opava..... 4.-
 K-do. M. Sznigiel-Cheb..... 4.-

Sinceran dankon al ĉiuj!
 MORTIS D-ro. Stanislav KAMARÝT el Chotěboř ĉe Praha, unu el la plej sindonemaj esp-istoj en ĈSR, iama ĉefredaktoro de nia landa Esp-gaz. Unu el la unuaj kunbatalantoj de la Esp-pacmovado en ĈSR. En ĉiuj kunvenoj niaj gek-doĵ donis al li la lastan honoron per silenta ekstero. Li restas por ni neforgesebla. Pardonu nepublikigon de gravaj raportoĵ-pro manko de mono-mankas loko.